

Archief Philip Staal

פרוטוקול

ישיבת הנהלה מס' 01/16

שהתקיימה ביום חמישי 24.09.2015 בשד' יהודית 10, תל אביב.

שם	מעמד	מכחים
		א. נציגי ארגונים
רוני פולק	חבר	1. אילה
עמירם קליין	חבר	2. אלה
שמעון ויגה	חבר	3. ארגון עולי הולנד
יהודי קינר	חבר	4. בית יוליאנה
יוסי בק	חבר	5. בית יולס
איתמר אנגלסמן	גזבר	6. המרכז לחקר יהדות הולנד
שמעון ון בירן	חבר	7. יד דוידס
חיים אבן-זוהר	יו"ר (נבחר במהלך הישיבה)	8. ניני צ'ופ
עמירם ון קלוטן	חבר ויו"ר הישיבה	9. בלתי תלוי
חנה ברומברג	חבר	10. בלתי תלויה
		ב. לא מכחים
מיכה שמעוני	חבר	בלתי תלוי
זאב דה לוי	חבר	קרן מלגות
		ג. מוזמנים
ורדית זילברברג	מנהלת הפרויקטים	
גילי מקובסקי	עוזרת אישית של היו"ר	

היו"ר קובע שקיים קוורום ופותח את הישיבה בשעה 16:00

1. דברי פתיחה- עמירם ון קלוטן

התכנסנו לישיבה ראשונה של הסבב ה-16. עמירם שלח איחולי החלמה מהירה לזאב דה לוי, ונשא ברכה לרגל השנה החדשה. הנוכחים הציגו את עצמם. עמירם הציג את גב' גילי, המשמשת כעוזרת של חיים אבן-זוהר ורושמת את הפרוטוקול (ללא עלות ל-SCMI).

2. אישור הפרוטוקול

יהודי מבקש להסיר מהפרוטוקול ציטוט שיוחס לו מבלי משים.

הפרוטוקול מחודש 07/15 - אושר .

3. בחירות ליו"ר, מזכיר וועדת מעקב

עמירם ון קלוטן צפוי לסיים את תפקידו בעוד כחודשיים, לאחר 8 שנים בתפקיד. הוא מסכם ומודה על ההזדמנות שניתנה לו, ומוסיף שבהחלט הייתה זו התנסות מיוחדת. כמו כן, מביע את הערכתו הרבה לכל הנוכחים, שכן לא פשוט למצוא כיום אנשים אשר מוכנים לתרום מזמנם ללא תמורה.

3.1 בחירת יו"ר

הוצע לבחור את חיים אבן-זוהר.

הצבעה: ההצעה התקבלה פה אחד.

3.2 בחירת מזכיר העמותה

היו"ר ציין שרוני פולק עשוי לעזור רבות כמזכיר, בין היתר לאור הניסיון שצבר בעמותה ב-6 השנים בהם היה חבר עד כה. היו"ר ער לעובדה שרוני יסיים את תפקידו בעוד שנתיים והוא שמח על כך שרוני הסכים לקבל על עצמו תפקיד זה. לא היו מועמדים אחרים.

הוצע לבחור את רוני פולק.

הצבעה: ההצעה התקבלה פה אחד.

3.3 בחירת ועדת מעקב

איתמר: חברי הועדה הם שמעון ון בירן, איתמר אנגלסמן וזאב דה לוי, ויש צורך לצרף חבר ועדה נוסף. הוצע לבחור את עמירם קליין.

איתמר הדגיש את נחיצותה של דמות עצמאית בוועדת המעקב. כלומר, אדם שיוכל להציג עמדה בלתי תלויה, אשר לא נובעת מתוך עמדתו כנציג (עמירם קליין הוא נציג אלה).

יו"ר הישיבה ציין שעמירם קליין היה המועמד היחיד שהוגש לוועדה. חנה ביקשה שעמירם קליין יציג את עצמו. עמירם קליין הציג עצמו כרו"ח, שותף בחברה לראיית חשבון וכי הקשר שלו עם ההולנדים הוא דרך הוריה של אשתו. קליין אינו משמש כחבר הנהלה של אלה אולם נענה לבקשת אלה לייצג את

הארגון ב-SCMI. חיים ציין שאין הגבלה למספר החברים היכולים לשמש בוועדת המעקב והציע שנסכים בעתיד על הצטרפותו של חבר נוסף בלתי תלוי.

הוסכם כי בהמשך תהיה אפשרות לבחור באדם נוסף בלתי תלוי לוועדה.

הצבעה: ההצעה למנות את עמירם קליין לוועדת המעקב התקבלה פה אחד.

יו"ר הישיבה העביר בשלב זה את ניהול הישיבה לחיים אבן-זוהר

4. דברי פתיחה מפי היו"ר הנבחר - חיים אבן זוהר

אני מודה לעמירם על ניהול הבחירות ולחברי ההנהלה על האמון שנתתם בי. ההנהלה החדשה תצטרך להתמודד עם מציאות בה הכסף העומד לרשותנו ייגמר תוך מספר שנים, תדרש תבונה רבה בחלוקת המעט שעוד נותר לחלק. מדובר בעתיד של ארגונים שכיום תלויים לחלוטין בכספי החלוקה של SCMI אשר יצטרכו למצוא מקורות חלופיים. יש יתרונות וחסרונות בכך שיושב הראש בא מבחוץ. הגישה שלי שונה. ככל דירקטור חדש המתמנה לארגון כלשהו, מצאתי לנכון לערוך שתי בדיקות על אודות SCMI בשני מישורים, הראשון – גילוי נאות, לבדוק מהו מצבו המשפטי והפיננסי של הארגון ולזהות נושאים שאולי לא קיבלו את תשומת הלב הראויה בעבר, השני – הערכת סיכונים, נושא אחריות הדירקטורים מורכב מאוד ואין זה מספיק לומר "יש ביטוח". ניסיתי לבדוק מהם התחומים בהם ההנהלה פגיעה, הן ברמת הדירקטור הבודד והן כקולקטיב. נושא הערכת הסיכונים רלוונטי במיוחד לאור החקירות המתנהלות כיום בהולנד על ידי משרד האוצר. בחקירה זו מעניין אותי דבר אחד בלבד וזה SCMI. ובהגנה משפיתית לכל חברי ההנהלה. אין לי כל עניין במתרחש בארגונים אחרים. ארחיב על כך בהמשך.

חשבונות SCMI בחו"ל:

בישיבה הקודמת, בה רו"ח אילן קמיל הציג את מאזן שנת 2014, גילינו הערה כי יתרות החשבונות בחו"ל מאוחדות עם החשבונות בשקלים. בעקבות שאלתי, קמיל ציין שחשבונות אלה כבר נסגרו בעבר. רוני פולק, שנמצא בהנהלה מזה שש שנים, אמר לי שלא ידוע לו על קיום חשבונות בחו"ל, על כן ראיתי צורך לבדוק זאת באופן אישי ואני יכול לדווח כלהלן:

SCMI הוקמה בהולנד בשנת 2001. בין השנים 2001 ל-2004 נפתחו חשבונות בבנק ING ו-Rabobank. הכסף הראשון שהופקד ל-ING היה כ-5 מיליון אירו בדצמבר 2002. בסוף 2003 היו בחשבונות אלה כ-7.8 מיליון אירו ורק בשנת 2004 התחילו להעביר לישראל כספים, בתחילה כ-650 אלף אירו. קיבלתי מוורדית את המאזן הראשון של SCMI בארץ לשנת 2004. כבר במאזן זה ציין אילן קמיל את יתרות חו"ל וישראל באופן מאוחד. בבדיקתי וידאתי שכל דפי החשבון של הבנקים מחו"ל נמצאים בארץ בהנהלת החשבונות שלנו ועברתי דף אחרי דף. על פניו, הכול נראה ברור ותקין. כמו כן, ביקשתי מרו"ח קמיל אישור שבמשך כל תקופת SCMI בארץ ובכל המאזנים הוא ביצע התאמת בנקים מלאה עם החשבונות בחו"ל. הוא נתן לי אישור בכתב ("קיבלתי את כל דפי הבנק וביצעתי את כל ההתאמות והרישומים הרלוונטיים").

חנה ברומברג העירה: "לבצע את כל ההתאמות והרישומים הרלוונטיים זה לא אותו הדבר כמו לומר - שבוצעה התאמת בנקים מלאה. בהתאמת בנקים מלאה בודקים כל פעולה והעברה בחשבון מול המסמכים". חיים השיב: "אני מקבל את דבריך ואערוך בירור נוסף עם רו"ח קמיל".

המשך הסקירה של חיים: החשבון ב Rabobank שהיה ב Den Haag כנראה לא היה פעיל. החשבון ב-ING נסגר ביוני 2013. מפתחת החשבון ועד אפריל 2014, לי"ר SPI דאז הייתה זכות חתימה בחשבונות SCMI. לכאורה זה נראה כניגוד עניינים ובניגוד לתקנות. בשלב מאוחר יותר נודע לי כי היו סיבות מוצדקות לכך, ואין זה המקום לפרט. אני שקט לגמרי בנושא זה. מבחינת SCMI, אני סבור שלא היו שום פעילויות חריגות בניהול החשבונות (במצגת למשרד האוצר בהולנד היו גורמים שטענו שחסר סכום כסף לא מבוטל ב-SCMI. אין לי יכולת לשפוט זאת, אך אני יכול לומר באחריות שאם חסר כסף (דבר שקשה לי להאמין), אזי מדובר בכספים שמעולם לא התקבלו ולא כספים שנעלמו מחשבונות SCMI. כל שקל או אירו שהוצא מתועד לחלוטין).

רישום הארגון ברשם החברות בירושלים

במאזני SCMI מצוין כי הארגון רשום בישראל כ"חברה זרה". על פי החוק, הרישום אמור לכלול את כתובת החברה בחו"ל וכתובת ופרטי הנציג בארץ (לצורך מתן הודעות רשמיות). רישום החברה ברשם החברות בוצע באוגוסט 2004 ומאז לא נעשה כל שינוי. בנסח החברה לא מופיעה כתובת כלשהי, לא בארץ ולא בחו"ל ולא מפורטים בעלי מניות, שמות דירקטורים, וכן לא נמסרו דוחות שנתיים כחוק. משנת 2008 לא שולמו אגרות שנתיות וקיים כיום חוב לרשות התאגידים על סך 12,016 ₪. בתיק החברה ברשם החברות יש כ-45 דפים שהופקדו בשנת 2004 הכוללים את התקנון שהיה בתוקף בשנת 2004 (שהוא שונה מהתקנון של 2001), והרשם לא עודכן לגבי שינויים נוספים שנעשו לאחר מכן. ממסמכים אלה ניתן לגלות שכתובת החברה היא כתובת פרטית באמסטרדם, שהתברר לי כי היא כתובתו האישית של מר אברהם רוט, ששימש כ"ר הראשון של SCMI בשנת 2001. התיק כולל גם ייפוי כח שאינו מוגבל בזמן למר ברנד אלבורג. אני מבקש מהועד המנהל אישור להפעיל את רואה החשבון או כל גורם אחר לעדכן את הפרטים ברשות התאגידים בירושלים. האם נסתפק במתן הפרטים של החברים כיום בלבד או שנעדכן גם פרטים היסטוריים? הוסכם בין החברים שנכון יהיה לערוך שיחזור מדויק של ההיסטוריה ולוודא שהרישומים בירושלים ישקפו נאמנה את המצב, בהתאם לחוק.

רישום הארגון בהולנד

SCMI רשומה בהולנד ב Kamber van Koophandel ב-18/10/2001. הכתובת בזמן הרישום זהה לכתובת המופיעה בו כיום והיא כתובתו הפרטית של מר אברהם רוט ברחוב מיכאלאנג'לו 43 באמסטרדם. הרישומים מעודכנים, פחות או יותר, עד לשנת 2008. רק שלושה מהחברים כיום רשומים שם וידידנו עידו היימנס מופיע שם כגזבר העמותה. איתמר ורוני לא מופיעים כלל. לרישום הדירקטורים ובעלי התפקידים בהולנד יש חשיבות משפטית רבה. אלמלא הייתה SCMI

קשורה כיום לחקירה ממשלתית הייתי רואה בזה כבעיה אדמיניסטרטיבית הניתנת לתיקון. נשאלת השאלה מה התוקף של החלטות של חברי ועד מנהל שאינם נרשמו כדין בהולנד (אני מזכיר שאנחנו עמותה הולנדית) והאם היעדרם של עדכונים מהווים עבירה על החוק, ואם כן מי אחראי על עבירה זו (הדירקטור הבודד או כלל הארגון?). אם, חלילה, יתברר כי בוצעו מעשים לא תקינים, על מי תחול האחריות? כפי שצינתי קודם, נושא אחריות הדירקטורים מורכב כיום מתמיד. על כל הסוגיות האלה ביקשתי חוות דעת בכתב מחברת עורכי הדין Breda מ Lawton בהולנד, עליה קיבלתי המלצות טובות. אין צורך להרחיב כרגע על חוות הדעת. מכיון שהזמנתי את חוות הדעת טרם כניסתי לתפקיד וללא אישור מראש של הועד המנהל, אני נושא במלוא עלות חוות הדעת. ברור לי שגם כאן, כמו בישראל, יש צורך לעדכן את הרישומים כחוק. מינוי נכנס לתוקף ברגע ש-SPI ממנה את הדירקטורים של SCMI, אבל גוף חיצוני יסתמך אך ורק על רשם החברות בהולנד ואם הרישומים שם חסרים עלולות להיווצר סוגיות שונות. הצעת החלטה: לבקש מהוועד המנהל להסמיך את ה-DB לעשות כל מה שדרוש להסדרת הרישומים בהולנד ולהביאם למצב תקין על פי החוק. גם כאן יש צורך לעדכן פרטי אנשים ששמו לא הופיע במרשם עם מינויים ועם סיום מינויים. מוזר שהשינוי בתקנון שנעשה בשנת 2013 כן מופיע ברשם החברות ההולנדי.

לאחר דיון, הוחלט:

1. להסמיך עורך דין בהולנד לבצע את השינויים הדורשים לאחר קבלת הצעת מחיר. עורך דין זה לא ישמש עורך דין קבוע של SCMI אלא ימונה אך ורק לביצוע משימה זו.
2. להעביר באופן זמני את מענו הרשמי של הארגון בהולנד לכתובתו של מר חיים קרמר באיינדהובן, ידיד מובהק של ישראל ב - Leusden ולבקש ממנו לשמש כצינור להעברת דואר שיתקבל במען זה.

המשך הסקירה של חיים:

חקירה בהולנד

בהולנד עומדים למנות ר"ח לחקירה בכל הקשור לכספי מרור לפי החלטת משרד האוצר. אין החברה (העמותה) קובעת אם יש לה חלק בחקירה. ברגע שהדבר נכפה על החברה, אזי היא מעורבת ועליה להיערך לכך בהתאם. כאמור, אותי מעניינת רק SCMI. למיטב הבנתי, עדיין נערך דיון על עצם כתב המינוי והגדרת התחומים בהם רואה החשבון יתמקד. לא הזמנו מישהו שהיה נוכח בישיבה שנערכה באוגוסט במשרד האוצר בהולנד מפני שהנוכחים באותה ישיבה סיכמו לא לומר מילה מעבר להודעת הסיכום שפורסמה ברבים. נודעו לי מספר פרטים: במסגרת החקירה הועלו האשמות רבות, אך ל-SCMI חלק קטן בהן: נטען כי חסרים אצלנו 1.27 מיליון אירו. מתוך כ-5 מיליון אירו, כ-3.5 מיליון אירו האחרים חסרים אצל המקביל שלנו בהולנד, אלו הארגונים ההולנדיים שצריכים לחלק את הכסף הקולקטיבי [הדברים נאמרים בזהירות].

הוצגה למשרד האוצר פרזנטציה שכתוב בה כי SCMI היה אמור לקבל סכום של כ-9 מיליון אירו, ובפועל קבלנו כ-7 מיליון אירו, ומכאן שחסרים 1.27 מיליון אירו. הגעתי למסקנה כי מאתנו לא יצא כסף בצורה בלתי תקינה. ניתן גם להניח שבשלב כלשהו יגיעו לישראל על מנת לעשות בדיקה, ויש להיות מוכנים לקראתה. כל עוד הדבר מקובל על ההנהלה, אני מתכוון להמשיך להיות בקשר עם עידו היימנס בעניין זה, שכן הוא תפקד כגזבר בתקופה הרלוונטית לחקירה.

- שמעון ון בירן וחנה הביעו את דאגתם לביטוח דירקטורים בהולנד. ש לבדוק כיצד הדברים עומדים בפני החוק ההולנדי. חנה הביעה את דאגתה באשר להיסטוריה שאינה ידועה, זאת לצד ההתנהלות השקופה בשנים האחרונות. היא מצאה בתפקידה עצמאות בפיקוח על חלוקת הכספים, ומאמינה כי ההנהלה עושה ועשתה כמיטב יכולתה. תמיד הייתה השופר של ביטוח דירקטורים, ואינה מוכנה להיחשף (ללא ביטוח).

חנה מציינת כי אף פעם לא העלתה בדעתה לחפש אחר חשבונות, ושיבחה את עבודת המחקר של חיים. חנה תיארה את תפיסת תפקיד ההנהלה: לא כגוף בקרה על הדברים, אלא כשומרי ומחלקי הכסף באופן הסביר ביותר. חיים הביע את חשיבות הדיסקרטיות של פורום ההנהלה, בדגש על חוות הדעת ההולנדית.

המשך הסקירה של חיים: בנוגע למתרחש כעת בהולנד, ישנם ממצאים המצביעים על אי סדרים בקרב הפקידים והארגונים ההולנדיים. מבחינת תיעוד, מצבה של SCMI טוב בהשוואה למקבילתה בהולנד. יש אינטרס משותף בין הארגונים היהודיים וממשלת הולנד להשתיק את הפרשיה ולמצוא "שעיר לעזאזל" ויש הסבורים ש"ישמחו" להטיל את האשמה, אם יש כזו, על ארגון בישראל ולכן עלינו להיות ערניים במיוחד.

- איתמר מבהיר שבשלב זה הוא מתנגד לדיווח על החקירה בהולנד. לטענת חיים, הנושא הופיע בסדר היום אולם מכאן והלאה הוא יתמקד אך ורק בדברים הקשורים ישירות ב SCMI.

המשך הסקירה של חיים:

סיכום הערכת הסיכונים והגילוי הנאות

המסמך המעניין ביותר בו נתקלתי הוא דו"ח הפעילות של SCMI בשנים 2001-2003. מסמך זה הוצג לציבור לאחרונה על ידי ממשלת הולנד במסגרת בקשתם במהלך החקירה לגילוי מסמכים שונים. מדו"ח הפעילות עולה בבירור ש-SPI הקימה את SCMI ושהמנהלים הראשונים היו כולם גם חברי SPI. באותה העת לא ראו בכך בעיה. בנוסף לכך, הגבילו את הסמכויות של המנהלים הראשונים בנושאי כספיים. הם היו רשאים להשקיע את המיליונים הרבים שהיו בחשבונות אך

לא הייתה להם סמכות לממן פרויקטים אלא להשתמש בכסף לצרכים שוטפים. סמכות כזו ניתנה רק להנהלה שהוקמה בשנת 2003 והחלה לתפקד בארץ ב-2004. מה שנראה, כביכול, כניגוד אינטרסים היה למעשה חלק אינטגרלי מההסכמות בין הגורמים השונים באותו הזמן. עיינתי בלמעלה מ-100 קטעי עיתונות על המרור שפורסמו בהולנד בשנים 2001 עד 2004. חלוקת הכספים הייתה פרויקט אדיר והיה צורך בהקמת מנגנונים שלא היו קודם לכן. השם אברהם רוט הופיע ברוב המאמרים ב"בולדוזר" שמצליח לגייס סכומים גדולים בהרבה ממה שהתכוונו לתת ממשלת הולנד, הבנקים, חברות הביטוח והבורסה לני"ע. מעשיו של אברהם רוט תרמו במאוד לקהילה היהודית ההולנדית. מבחינת SCMI, יש לתת קרדיט רב לעידו היימנס, שדרש שהכספים מהולנד יגיע לארץ בהקדם האפשרי ויושקעו כאן בישראל והוא הצליח בכך. אמנם, אם הכסף היה מגיע לישראל קודם לכן ומושקע בישראל, מצבנו היה יותר טוב. בתקופתו כגזבר SCMI, עידו דרש את סגירת החשבונות בחו"ל, למרות שתקופה ארוכה התנגדו לדרישתו. עידו תרם רבות ל SCMI ואנו זקוקים לעזרתו בעתיד במתן הסברים שאולי עוד נצטרך לספק. כיושב הראש החדש אני רגוע ובטוח שאין לנו מה לדאוג.

5. אדמיניסטרציה / כ"א / תהליכים

- הוחלט להעניק לחיים ולרוני זכות חתימה.

- עו"ד: חיים ביקש ייפוי כוח על מנת שיוכל להיפגש בהולנד עם עו"ד, אשר יבדוק את העניינים.
- לדברי איתמר, לשם ייפוי כוח יש להוציא מכתב באנגלית כאשר חיים ישוב לארץ. חיים אומר כי הוא צפוי להיות בהולנד בעוד שבוע וחצי, ושהוצאות הנסיעה תשולמנה מחשבוננו הפרטי. לדברי חנה, אנו צריכים לקבל מהעו"ד הצעת עבודה מסודרת. חיים מסכים עמה.

-עתיד הארגון: חיים מציין כי החברה מצויה בשנותיה האחרונות, ונושא סגירת עסק אינו דבר פשוט, בעיקר מבחינת הלחצים. ישנם ארגונים שתלויים לגמרי ב SCMI, ואינם יכולים להתקיים בלעדיה. עוד הוא מציין כי הוא רוצה לעודד את הארגונים להתחיל לגייס כספים בצורה פעילה. כמו כן, עושה רושם שישנה החלטה מהעבר שעל פיה גם אם ארגון כלשהו מקבל מענק, אין זה אומר שהוא יקבל מ- SCMI פחות כסף

-גיוס חברי הנהלה: בעוד מספר חודשים עמירם וחנה צפויים לסיים את תפקידם כחברי הנהלה. הועלתה שאלה תיאורטית האם ניתן להאריך את משך הכהונה בזמן מה. איתמר הסביר שע"פ התקנות, ניתן לכהן בתפקיד לתקופה של עד 8 שנים.

לדברי עמירם, גיוס אנשים חדשים להנהלה אינו עניין של מה בכך, והוא מצריך קשב וזמן. תפקיד הגיוס מוטל על כל חברי ההנהלה- פעילים או ממלאי מקום.
על חברי ההנהלה למצוא בתוך הקהילה או נספחים לה, אנשים שלא דווקא דוברים את השפה, אך שיש להם שייכות לקהילה ההולנדית.

-דרך קבלת ההחלטות: רוני מעלה לדיון את נושא קבלת ההחלטות, ואומר כי הוא מעולם לא היה שלם עם השיטה הנוכחית של קביעת עתיד הפרויקטים. הוא מעלה סברה שאולי ניתן ליעל את התהליך.
בתגובה אומר איתמר שלא ניתן להחליט על הסכום באופן מידי, וכי לא ניתן לעשות זאת בבת אחת. ועדת הערער החליטה שזו הפרוצדורה שיש לעבוד על פיה.

-תיעוד: במידה ומתעורר צורך לראות תיק או חומר מסוים, יש לתעד את הדבר בכתב.

-ישיבות הנהלה עתידיות: חיים ביקש מורדית לארגן לו"ז ישיבות שנתיות.
ורדית צפויה לקבל את כל הבקשות עד 31 באוקטובר, ולאחר מכן יהיה ניתן לקבוע את מועדי הפגישות.

לסיכום אמר חיים: "אני רק יכול להודות לכם על האימון. אני אמשיך ללמוד. אני סומך מאד על הגזבר, המזכיר וחברי ההנהלה עבור העניינים השוטפים. אני באמת רוצה להתרכז בהמשך הלימוד ולראות מה אני מוצא, כי אנחנו צריכים להיות שקטים. אני רואה את התפקיד קודם כל כיו"ר שלכם, ודבר ראשון אני צריך לדאוג לכם".

היו"ר נועל את הישיבה בשעה 18:20

רוני פולק (מזכיר)

חיים אבן זוהר, יו"ר

עריכת הפרוטוקול: רוני פולק, בסיוע גילי מקובסקי